

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ СО ОПАГАЧКА ОСИГУРЕНА СУМА СО
ЕДНОКРАТНО ПЛАЌАЊЕ НА ПРЕМИЈА

ПРВА МК 19-ОПГ-ТЕР/24-01

 ПРВА ЖИВОТ

ПРВА ЖИВОТ АД Скопје

Февруари, 2024 година

Општи одредби

Член 1

(1) Општите услови за осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачка осигурена сума (ПРВА МК 19-ОПГ-ТЕР/24-01) (во натамошниот текст: услови) се составен дел на договорот за осигурување на живот што го склучил договорувачот на полисата со ПРВА Живот АД Скопје (во натамошниот текст: осигурувач).

(2) Поимите во овие Услови го имаат следното значење:

1. **Понудувач** е лице кое има намера да склучи договор за осигурување и за таа цел поднесува писмена понуда до осигурувачот;

2. **Осигурувач** е Друштво за осигурување ПРВА Живот АД Скопје;

3. **Понуда** е предлог за склучување на договор за осигурување, даден во писмена форма на образец на осигурувачот;

4. **Полиса** е исправа за склучен Договор за осигурување на живот;

5. **Договорувач** е лицето кое го склучува договорот за осигурување со осигурувачот и има обврска да ја плати премијата за осигурување на осигурувачот;

6. **Осигуреник** е лицето на кое се однесува осигурувањето корисник на кредитот издаден од кредитната институција и од чија смрт зависи исплатата на сумата за осигурување;

7. **Корисник** на основното осигурување од смрт е кредитна институција во РС Македонија која ги има потребните законски дозволи и/или согласности да врши работи на кредитирање во земјата - правно лице, во чија корист се склучува осигурувањето и на кое се врши исплата на осигурената сума за договорениот осигурен случај, но не повеќе од износот на кредитот на осигуреникот, а над износот на кредитот до висината на осигурената сума корисник на осигурувањето е лицето одредено од осигуреникот за корисник. Корисник на дополнителните осигурувања е лицето одредено од осигуреникот за корисник во чија корист се склучува осигурувањето и на кое се врши исплата на осигурената сума за договорениот осигурен случај;

8. **Премија** е износот кој договорувачот е должен да му го плати на осигурувачот врз основа на Договорот за осигурување на живот;

9. **Договорена осигурена сума** е осигурената сума во случај на смрт на почетокот на осигурувањето која за времетраење на осигурувањето месечно ќе опаѓа;

10. **Намалена осигурена сума** е износот што се исплаќа во случај на смрт на осигуреникот за времетраење на осигурувањето која месечно опаѓа која е еднаква на износот кој важел во моментот на настанување на осигурениот случај смрт на осигуреникот;

11. **Пушач** е лице кое користело тутун или други облици на никотин во секое време една година пред да го склучи осигурувањето;

12. **Осигурен случај** е иден, неизвесен настан независен од исклучивата волја на договорувачот, кој може да предизвика штета која има за последица смрт на осигуреникот и кој припаѓа во ризиците што осигурувачот ги покрива со својата дејност;

13. **Математичка резерва** е техничка резерва која се пресметува и издвојува за подмирување на идните обврски по однос на договорот за осигурување на живот во случај на смрт со опаѓачка осигурена сума;

14. **Винкулација** е доделување на правата од полисата за осигурување на живот на кредитната институција, особено во случај на настанување на штета, односно настанување на осигурен случај; винкулирање на полиса се врши во случај кога полисата за осигурување се користи за обезбедување на исплата на кредит;

15. **Кредит** е збир од сите кредитни изложености на кредитната институција кон осигуреникот вклучувајќи го и она што е дефинирано како потрошувачки или друг тип на кредит или дозволено пречекорување согласно прописите за заштита на потрошувачи при договори за потрошувачки кредити, со Законот за облигационите односи и други позитивни правни прописи на РС Македонија. Во износот влегуваат и каматите по кредитните изложености, но само оние кои доспеале за плаќање до денот на смртта на осигуреникот;

(3) Во случај на животно осигурување во случај на смрт, осигурувачот ја исплаќа осигурената сума во согласност со овие услови доколку настане осигурен случај смрт на осигуреникот за време на траењето на договорот за осигурување.

(4) Покрај осигурувањето на живот според овие услови, можно е да се склучат и дополнителни осигурувања на друштвото за осигурување кои се со важност и кои подлежат на дополнителни услови на овие услови.

Член 2

(1) Со договорот за осигурување на живот, договорувачот се обврзува да ја плаќа премијата на осигурувачот на начин, износ и во форма наведени во полисата и согласно овие услови. Осигурувачот се обврзува да ја исплати договорената сума за осигурување или дел од неа на корисникот на осигурувањето во случај на настанат осигурен случај дефиниран во овие услови.

(2) Сите договори важат само ако се договорени писмено и ако при склучувањето, односно при промената на осигурувањето е извршена лична идентификација. Сите изјави кои осигурувачот или договорувачот ги поднесуваат еден на друг мора да бидат во писмена форма и важат од моментот, односно денот на прием од договорната страна до која се упатени. Ако изјавите и документите се праќаат по пошта, како ден на прием се смета денот кога препорачаното писмо било предадено во пошта. Сите промени кои за последица имаат промена на обврската на осигурувачот започнуваат да важат од првиот ден на следниот месец по приемот на барањето.

(3) Односите меѓу договорувачот, осигуреникот, корисникот и осигурувачот и сите нивни права и обврски се утврдуваат со писмен договор. Составни делови на договорот за осигурување на живот се општите услови, понудата со додатоци и изјави,

медицинската документација, полисата, дополнителните услови за дополнителни осигурувања, сите посебни писмени изјави на договорните страни, клаузули и други прилози и дополнувања на полисата.

Лица кои можат да бидат осигурени под овие услови

Член 3

- (1) Осигурувањето на живот може да се склучи со или без лекарски преглед.
- (2) Согласно овие општи услови може да се осигураат здрави лица со навршени 18 години па сè до завршување на календарската година во која осигуреното лице навршило 74 години, со тоа што осигурувањето треба да заврши во календарската година во која осигуреникот ќе наврши 75 години старост.
- (3) Најдолго траење на осигурувањето кое може да се договори според овие услови е 30 години, а најкратко траење на осигурувањето кое може да се договори според овие услови е 1 година.
- (4) Возраста на осигуреникот во моментот на пристапување во осигурување се определува како разлика помеѓу годината на почеток на осигурувањето и годината на раѓање.

Понуда

Член 4

- (1) Договорот за осигурување може да се склучи врз основа на писмена понуда, која е на образец на осигурувачот и која ги содржи сите суштински компоненти на договорот, а му се дава на договорувачот во печатена форма. Понудата мора да биде потпишана од двете договорни страни, а ако договорувачот и осигуреникот не се исто лице, на понудата е потребен потпис и на осигуреникот, а наместо тоа договорувачот може да приложи и писмена согласност со понудата во која е наведена сумата на осигурување за која се склучува осигурувањето.
- (2) Понудата што е доставена до осигурувачот во печатена форма го обврзува понудувачот за период од 8 дена од денот на приемот кај осигурувачот, освен ако понудувачот не навел пократок рок. Доколку е потребен лекарски преглед, понудата го обврзува понудувачот за период од 30 дена.
- (3) Доколку осигурувачот не ја одбие понудата, која е во согласност со условите под кои е склучено предложеното осигурување, во рокот наведен во претходниот став, се смета дека осигурувачот ја прифатил понудата и дека договорот е склучен и стапува во сила на датумот наведен во понудата кој е наведен како датум на започнување на осигурувањето.
- (4) Доколку осигурувачот како одговор на понудата предложи понудата да се дополни, се смета дека осигурувачот ја одбил понудата и дал контрапонула на договорувачот. Контрапонула се прифаќа кога осигурувачот ќе добие изјава од договорувачот дека ја прифаќа контрапонудата или плаќање на премијата под новите услови.
- (5) Доколку осигурувачот во рок од 15 дена по издавањето на контрапонудата не добие изјава за

прифаќање на понудата или уплата на премијата според новите услови, се смета дека договорот за осигурување не е склучен. Во овој случај, осигурувачот е должен да му ја врати на договорувачот платената премија, или што и да е примено од осигуреникот. Притоа, осигурувачот ќе ги наплати сите трошоци настанати од лекарскиот преглед на осигуреникот.

(6) Осигурувачот му предава на понудувачот копија од потпишаната понуда за осигурување заедно со соодветната документација. Наведената документација се доставува лично до понудувачот или се праќа по пошта или е-пошта на електронската адреса наведена во понудата.

(7) Во понудата, договорувачот и осигуреникот мора да ги пополнат сите информации наведени во образецот на осигурувачот. Осигуреникот мора совесно и со најдобра намера да го пополни прашалникот за неговата здравствена состојба. Доколку осигуреникот одговори ДА на кое било од прашањата за здравствената состојба од Прашалникот за здравствена состојба, мора да даде подетален опис на здравствените проблеми за кои знае. Доколку не го стори тоа, ќе се побара од осигуреникот да ја комплетира понудата, а ако не го стори тоа откако ќе биде побарано, понудата се смета за неважечка. Во овој случај се смета дека осигурувачот ја одбил понудата на осигуреникот.

(8) Во понудата, осигуреникот мора да ги наведе ризичните слободни активности и спортови со кои се занимава или има намера да се занимава, како што се: трки со автомобили, спортски чамци, воздушни перничиња и слично, мотоциклизам и мотокрос, летање и управување со авиони и други воздухоплови од секаков вид, освен оние за патници во јавен превоз, летање со балон, змејарство, параглајдерство, скокање со падобран, слободен пад и слично, пловење по кањони, рафтинг на диви води, бокс, кик-бокс и други борбени спортови, кревање тегови, бодибилдинг, боб санки, скелетон, ски-скокање, јавање коњи, трки со кас, лов на големи диви животни, пукање, планинарење над 3000 м, слободно качување, искачување по примитивни рути и слично, врвен алпинизам, нуркање, спелеонирање, екстремн скејтбординг, екстремно сурфање, банџи скокање, скокање со ракети, летање со хели-боди, бејс скокање, качување по дрва, јамакаси, трчање во затворен простор, фанбол, планински велосипедизам, bmx, рафтинг на снег, едрење на мраз, едрење на отворено море, санкање со кучиња, доброволно гаснење пожари, професионални спортови, учество во натпревари во екстремни спортови, спортски активности во Република С Македонија или надвор од државата или други спортски и рекреативни активности кои не се наведени, но кои се инхерентно ризични.

(10) Друштвото за осигурување може да ја одбие понудата без да ги наведе причините за одбивањето.

(11) Доколку околностите или фактите за кои осигурувачот поставил прашања во понудата се

промениле помеѓу датумот на потпишување на понудата и датумот на започнување на осигурувањето, како што е наведено во полисата, договарувачот или осигуреникот мора веднаш да го известат осигурувачот. Доколку не го сторат тоа, осигурувачот може да бара поништување на договорот. Притоа, ќе се применуваат одредбите од член 10 од овие услови.

(12) За целите на процесот на проценка на ризикот и/или основата и обемот на својата одговорност, осигуреникот го овластува осигурувачот да собира, проверува, обработува, складира, пренесува и користи лични податоци од даватели на здравствени и сродни услуги, институции и други физички и правни лица кои располагаат со податоци за кои осигурувачот смета дека се важни за утврдување на соодветната премија или осигурителен надомест. Осигурувачот се обврзува да постапува со податоците во согласност со законската регулатива која ја регулира заштитата на личните податоци.

Полиса

Член 5

(1) Осигурувачот издава полиса за осигурување на живот во еден примерок. Полисата се издава врз основа на информациите од понудата.

(2) Полисата за осигурување на живот содржи информации за осигурителната компанија, број на полиса, податоци за договарувачот, осигуреникот и корисникот или корисниците на осигурувањето, ризици опфатени со осигурувањето, времетраење на осигурувањето, почеток и датум на истек на осигурувањето, осигурена сума, премија, динамика на плаќање, условите врз основа на кои е склучено осигурувањето, датум и место на склучување на договорот за осигурување, како и потпис на Осигурителот. Потписите на Понудата на договарачот и осигуреникот ги заменуваат потписите на Полисата.

(3) Во случај на несогласување на некоја одредба за општите или посебните услови и некоја одредба на полисата ќе се примени одредбата на полисата, а во случај на несогласување на некоја печатена одредба на полисата и некоја нејзина ракописна одредба, ќе се примени оваа последнава.

(4) Доколку некоја одредба во полисата се разликува од понудата и другите писмени изјави на осигуреникот, осигуреникот може писмено да приговори во рок од еден месец од приемот на полисата. Доколку не го стори тоа, се применува содржината на полисата.

(5) Чување на договорот за осигурување: понудата и придружната документација осигурувачот ќе ја чува во својата архива, а документите ќе му бидат достапни на договарачот или осигуреникот на негово барање. Полисата му се предава на Договарачот, или во случај на винкулација, на кредитната институција во чија корист е винкулирана.

Почеток, прекин и период на покритие на осигурувањето

Член 6

(1) Доколку бруто премијата е целосно платена, осигурувањето е склучено така што ќе стапи во сила на првиот ден од месецот во кој е платена премијата.

Осигурувањето започнува во 00:00 часот на денот наведен во полисата како почеток на осигурувањето. Во тој момент обврската на осигурувачот започнува, под услов да се исполнат следните услови:

1. дотогаш договарувачот во целост го платил износот на бруто премијата;

2. осигурувачот го завршил процесот на проценка на ризикот во рок од 8 или 30 дена и изјавил дека го прифаќа покритието или осигуреникот се согласил на какви било дополнителни услови поставени од осигурувачот за прифаќање на покритието.

(2) Доколку бруто премијата не се плати во целост до почетокот на осигурувањето, обврската на осигурувачот започнува во 24 часот на денот кога договарачот или друго заинтересирано лице поднесува налог за плаќање на премијата во банка или друга организација за обработка на плаќања, по исполнување на следните услови:

1. здравствената состојба на осигуреникот во меѓувреме не е влошена;

2. премијата е платена најдоцна во рок од 30 дена од датумот на започнување со осигурување според полисата;

3. осигурувачот го завршил процесот на проценка на ризикот и изјавил дека го прифаќа покритието или осигуреникот се согласил на какви било дополнителни услови поставени од осигурувачот за прифаќање на покритието.

(3) Договорот за осигурување престанува:

1. во 00:00 часот на денот наведен во полисата како период на осигурување;

2. во случај на смрт на осигуреникот;

3. во други случаи утврдени со овие услови или со Закон.

Обврски на осигурувачот

Член 7

(1) Осигурувачот се обврзува да му ја исплати осигурената сума на корисникот во случај на смрт. Доколку осигуреникот умре за време на преземената обврска на осигурувачот, односно за времетраење на договорот за осигурување, обврска на осигурувачот е износот на осигурената сума која е во важност во месецот во кој настанал осигурениот случај смрт на осигуреникот по договорот за осигурување. Доколку осигуреникот го доживее договорениот период на осигурување, осигурувачот нема обврска по договорот.

(2) Осигурувачот може да има и други обврски согласно условите за дополнителните осигурувања, ако такви се договорени и платени.

Исклучување и ограничување на обврските на осигурувачот

Член 8

(1) Осигурувачот не ја исплаќа осигурената сума или нема обврски по договорот за осигурување на живот во следните случаи:

1. доколку договарувачот или осигуреникот намерно молчеле за одредена околност врз основа на која

осигурувачот не би го склучил договорот за осигурување доколку знаел за тоа;

2. ако осигурувањето било прекинато поради неплаќање на премијата и осигурениот случај настанал по раскинувањето на договорот за осигурување;

3. ако барањето за исплата на осигурената сума е поднесено врз основа на лажни податоци;

4. доколку околностите на осигуреникот значително се промениле помеѓу потпишувањето на понудата и датумот на започнување на осигурувањето и осигурувачот не бил навремено информиран за тоа.

(2) Осигурувачот не ја исплаќа осигурената сума во случај на смрт доколку осигуреникот извршил самоубиство или умрел како резултат на обид за самоубиство во текот на првата година од осигурувањето. Доколку самоубиството се случи во рок од три години од датумот на склучување на договорот, осигурувачот не е должен да му ја исплати осигурената сума на корисникот, туку само математичка резерва согласно договорот.

(3) Осигурувачот не е должен да му ја исплати осигурената сума на корисникот, доколку тој намерно ја предизвикал смртта на осигуреникот. Доколку се платени најмалку три годишни премии до датумот на настанување на смрт, осигурувачот ја исплаќа математичката резерва согласно договорот на договорувачот, но ако договорот се однесувал на неговото животно, истата им се исплаќа на неговите наследници.

(4) Осигурувачот не е должен на корисникот да му ја исплати осигурената сума, туку само ја исплаќа математичката резерва согласно договорот доколку смртта на осигуреникот е резултат на:

1. војна или воени операции;
2. активно учество во тероризам;
3. извршување на смртна казна;
4. поради дејство на мини и бомби од сите видови или друго воено оружје;
5. востание, немири, бунт и насилства кои настануваат од такви настани.

Обврски на договорувачот и на осигуреникот Член 9

(1) При склучувањето на договорот за осигурување на живот и дополнителни осигурувања, договорувачот и осигуреникот се должни да го известат осигурувачот за сите околности релевантни за проценка на ризиците, а кои им се познати или не можеле да останат непознати за нив. Околностите за кои осигурувачот поставил писмени прашања во понудата се особено важни. Договорувачот е должен да го извести осигурувачот за секоја промена на занимањето на осигуреникот, што би значело зголемување на ризикот за време на траењето на осигурувањето. За зголемен ризик се сметаат оние професии за кои осигурувачот поставил прашање во понудата.

(2) Доколку договорувачот или осигуреникот намерно лажно пријавил или намерно премолчил некоја околност која би го спречила осигурувачот да го склучи договорот доколку знаел за вистинската

состојба, осигурувачот може да бара поништување на договорот или да одбие исплата на осигурената сума за случај на смрт доколку осигуреникот почине пред да дознае за таквата околност. Доколку договорот е поништен, осигурувачот ги задржува веќе платените премии и има право да бара плаќање на премијата до периодот на осигурување во кој побарал поништување на договорот. Правото на осигурувачот да бара откажување на договорот за осигурување престанува во рок од три месеци од денот кога дознал за неистинитоста на пријавата или за молчењето, доколку на договорувачот не му изјави дека има намера да го искористи тоа право.

(3) Доколку договорувачот или осигуреникот пријавил нешто неистинито или го испуштил задолжителното известување и не го сторил тоа намерно, осигурувачот може по своја желба (во рок од еден месец од денот кога дознал за неистинитоста или нецелосноста на пријавата) да изјави дека го раскинува договорот или да предложи зголемување на премијата во согласност со тарифата за осигурување кој е на важност во моментот на склучување на осигурувањето. Во таков случај, договорот се раскинува по 14 дена од денот кога осигурувачот го известил договорувачот дека го раскинува договорот. Доколку тој предложи да се зголеми премијата и доколку договорувачот не го прифати предлогот во рок од 14 дена од денот на неговото примање, договорот е ништовен согласно закон. Доколку договорот е раскинат, осигурувачот мора да врати дел од премијата која отпаѓа до крајот на осигурителниот период.

(4) Доколку договорот е раскинат според одредбите од третиот став на овој член и осигурувањето е склучено со уплата на еднократна премија, осигурувачот е должен да ја плати математичката резерва.

(5) Доколку осигурениот случај се случил порано, пред да се утврди неистинитоста или нецелосноста на пријавата или подоцна, но пред раскинувањето на договорот или пред да се постигне договор за зголемување на премијата, осигурената сума се намалува пропорционално помеѓу висината на платени премии и висината на премиите кои требало да се платат според реалниот ризик, во согласност со тарифата за осигурување која е на важност во моментот на склучување на осигурувањето.

(6) Договорувачот или осигуреникот мора писмено да го известат осигурувачот за секоја промена на личните податоци (име и презиме, адреса на живеење, адреса на е-пошта, податоци од личен документ, даночен број) и други околности релевантни за осигурувањето (на пр., промена на професијата), во рок од осум (8) дена од датумот на промената. Доколку не се пријави промената на адресата или други информации за контакт, осигурувачот ќе продолжи да испраќа известувања на адресата за која последен пат бил известен, сметајќи дека известувањето е адресирано на точната адреса и дека е правилно доставено.

Неточна пријава на возраста на осигуреникот

Член 10

(1) Договорот за осигурување на живот е ништовен ако во моментот на неговото склучување лажно била наведена возраста на осигуреникот и неговата вистинска возраст ја надминува старосната граница по која осигурувачот склучува осигурување на живот под овие услови. Во овој случај, секоја договорна страна мора на другата да ѝ го врати сето она што го добила врз основа на овој договор.

(2) Доколку во моментот на склучување на договорот осигуреникот е постар од наведеното, а неговата реална возраст не ја надминува старосната граница до која осигурувачот склучува осигурување на живот, договорот е полноважен, а осигурената сума се намалува во сооднос помеѓу договорената премија и премијата што би требало да се плати.

(3) Доколку осигуреникот е помлад од наведеното при склучувањето на договорот, премијата се намалува и осигурувачот ја враќа разликата помеѓу добиената премија и премијата на која има право.

Премија и осигурена сума

Член 11

(1) Премијата и осигурените суми меѓусебно ги определуваат договоруваачот и осигурувачот врз основа на информациите во понудата, во однос на избраната тарифа за премија и возраста на осигуреникот, периодот на осигурување, периодот на плаќање на премијата, здравствената состојба на осигуреникот, дали осигуреникот е непущач и дали не се занимава со ризични слободни активности и спортови во слободното време и врз основа на други околности кои влијаат на проценката на ризик.

(2) Договорувачот е должен да му ја плати премијата на осигурувачот, а осигурувачот е должен да ја прифати премијата од секое лице кое има правен интерес за премијата што се плаќа.

(3) Договорената премија се плаќа еднократно. Во случај премијата да е изразена во странска валута, истата се плаќа по среден курс на НБРСМ на денот на плаќањето.

(4) При настанување на осигурен случај смрт на осигуреникот, осигурувачот ја задржува целата платена премија.

(5) Износите што договоруваачот е должен да ги плати на осигурувачот според договорот за осигурување кои се платени со посредство на банка или друго друштво за платежна трансакција, се сметаат за платени кога Осигурувачот ги примил средствата на својата сметка. Ако некој износ треба да се одземе од сумите што ги примил осигурувачот од осигуреникот поради какви било даноци, придонеси или други давачки, само износот што го задржал или примил осигурувачот по одбивањето на тие трошоци ќе се смета дека е платен.

(6) Покрај договорената премија, договоруваачот е должен да ги плати сите придонеси и даноци кои се законски пропишани или може законски да се пропишат за време на траењето на договорот за осигурување. Доколку се променат или воведат нови давачки за време на траењето на договорот (нов данок, промена на даночната стапка итн.), овие

промени влијаат на износот на договорената премија или исплата.

(7) Осигурената сума опаѓа секој месец, согласно договорената почетна осигурена сума која важи на датумот на склучување на осигурувањето и договорениот период на траење на осигурување.

Измена на договорот за осигурување

Член 12

(1) Не е дозволена промена на покритие: зголемување, намалување на премија или осигурена сума, скратување, продолжување на траење на осигурувањето.

Откуп, капитализирана вредност и учество во добивката

Член 13

(1) Откуп е дозволен по поминати 2 (две) години од почетокот на осигурувањето и само во случај доколку се работи за рефинансирање на кредит кај истата кредитна институција и за таа цел се склучува нова полиса за осигурување на живот. Во овој случај откупната вредност на полисата за осигурување изнесува 80% од износот на математичката резерва од премијата наменета за осигурување на живот во случај на смрт на последниот ден во месецот пред поднесување на барањето за откуп и се користи за плаќање на премијата по новата полиса. Недоспеаната премија платена за дополнителните осигурувања се користи за плаќање на премијата по новата полиса.

(2) Датум на откуп е датумот на исплата на откупната вредност.

(3) Со откуп на полисата престанува обрската на осигурувачот по таа полиса за осигурување на живот.

(4) Договорачот и/или осигуреникот нема право на учество во добивката на осигурувачот.

(5) Осигурувањето не може да се користи за плаќање на исплата на аванс (заем).

(6) Полисата не подлежи на капитализација.

(7) Сите даноци кои се во согласност со важечкото законодавство се одбиваат од пресметаната вредност на откупот.

Дополнителни осигурувања

Член 14

(1) Кон осигурувањето на живот може да се додадат и дополнителни осигурувања кои се уредени со дополнителни услови за дополнителни осигурувања или со посебни одредби во полисата за осигурување. За дополнителните осигурувања важат следните ограничувања:

1. дополнителните осигурувања се склучуваат во исто време со осигурувањето на живот и престануваат да важат во моментот на престанок на осигурувањето на живот и под условите наведени во условите за дополнителни осигурувања;

2. премијата за осигурувањето на живот и премијата за дополнителни осигурувања кон осигурувањето на живот заедно се плаќаат и заедно ја сочинуваат вкупната премија за осигурување; делумно плаќање

на премијата нема да се смета за плаќање на премијата;

3. само дополнителни осигурувања од несреќи со еднократна уплата на премија можат да се додадат на осигурувањето на живот со еднократна уплата на премија со опаѓачка сума на осигурување.

Располагање со правата од осигурување

Член 15

(1) Сите права кои произлегуваат од договорот за осигурување на живот му припаѓаат на договорувачот до настанување на осигурениот случај.

(2) Доколку договорувачот и осигуреникот не се исто лице, при остварувањето на правата од претходниот став потребна е писмена согласност од осигуреникот.

(3) Полиса за осигурување на живот може да се винкулира во корист на кредитната институција. Винкулацијата на полисата важи за осигурувачот само доколку писмено е известен дека полисата е винкулирана.

Пријава на осигурен случај

Член 16

(1) При настанување на осигурен случај, корисникот мора да поднесе писмено барање до осигурувачот во печатена форма и на свој трошок во најкраток можен рок да ги набави и достави следните документи во случај на смрт:

- полисата за осигурување на живот во оригинал;
- извод од матичната книга на умрениите;
- медицинска документација со која се потврдува смртта на осигуреникот;
- исправа со која се потврдува причината за смртта на осигуреникот;
- потврда од лекарот кој последен го лекувал починатиот со наведување на причината за смртта на осигуреникот;
- податоци (спецификација) по основ на кои осигурувачот може да го утврди обемот на кредитот (збирот на кредитните изложености) на осигуреникот на денот на смртта;
- правосилно решение за наследување, ако како корисници со полисата се одредени законски наследници;
- доказ за сродството, ако корисникот не е одреден со именување;
- копија од трансакциска сметка на корисникот на осигурувањето.

Осигурувачот има право да бара други документи и докази кои се неопходни за утврдување на основот и обемот на своите обврски, вклучително и право да бара дополнителна медицинска документација во име на осигуреникот од здравствениите установи.

(2) Доколку осигурувачот врз основа на пријавата за осигурениот случај и поднесените документи не може да утврди постоење или висина на својата обврска кон корисникот или ако се сомнева во веродостојноста на информациите во пријавата или во некој од приложените документи, осигурувачот бара од лицето да достави дополнителни документи и докази со цел дополнително да се проверат околностите на

настанување на осигурениот случај. Осигурувачот исто така може да побара од корисникот да обезбеди можност за независно проверување на околностите на осигурениот случај на друг соодветен начин.

(3) Согласно законската регулатива од областа на спречување на перење пари и финансирање тероризам, корисникот мора уредно да се легитимира пред да изврши уплата на премијата за осигурување и да овозможи осигурувачот или трети лица кои вршат идентификација за осигурувачот да ги потврди дадените податоци (лична идентификација).

(4) Се смета дека осигурувачот добил целосно известување за осигурениот случај на:

1. денот кога се исполнети сите барања, доколку осигурувачот бара дополнителни документи, докази или дејствија на корисникот;

2. денот кога осигурувачот ја примил апликацијата и сите документи кои мора да се приложат.

(5) Доколку приложената документација не е на македонски јазик, корисникот треба да обезбеди судски превод на истата. Подносителот на пријавата ги сноси трошоците кои настанале во врска со пријавувањето на осигурениот случај.

Плаќање на осигурената сума

Член 17

(1) Осигурувачот е должен да ја плати осигурената сума во согласност со договорот за осигурување на живот во рок од 14 дена од денот на утврдувањето на одговорноста на осигурувачот и висината на оваа обврска. Плаќањето е во македонски денари. Доколку осигурената сума е изразена во странска валута, исплатата се врши по средниот курс на НБРМ на денот на плаќањето.

(2) Даночната регулатива која се однесува на договорите за осигурување на живот е пропишана во Закон за данок на личен доход, Закон за данок на добивка и Закон за ДДВ. Согласно законот за ДДВ, член 23, точка 6, дејноста осигурување е ослободена од плаќање данок без право на одбиток на претходен данок. Доколку се промени даночното законодавство, осигурителната компанија ќе ги пресмета пропишаните даноци во согласност со важечката законска регулатива.

Издавање дупликат полиса

Член 18

(1) Договорувачот е должен да го пријави кај осигурувачот исчезнувањето на полисата веднаш откако дозна дека исчезнала и да го објави нејзиното исчезнување во Службен весник на Република Северна Македонија.

(2) Осигурувачот издава заменска полиса во рок од 15 (петнаесет) дена од денот на објавувањето на исчезнатата полиса во Службен весник на Република Северна Македонија, а по доставено барање на Договорувачот.

(3) Договорувачот ги сноси сите трошоци во врска со издавањето на заменската полиса.

Застареност на побарувањата

Член 19

(1) Побарувањата на договорувачот или корисникот од договорот за осигурување живот застаруваат за пет години, а побарувањата од дополнителните осигурувања кои се склучени заедно со осигурувањето на живот истекуваат за три години, сметано од првиот ден по истекот на календарската година во која настанало побарувањето.

(2) Ако лицето докаже дека не знаело дека настанал осигурен случај до истекот на рокот на застареност од првиот став на овој член, рокот на застареност започнува кога дознал за тоа; во секој случај, побарувањето од животно осигурување истекува за десет години, а од друго осигурување за пет години, сметано од првиот ден по истекот на календарската година во која настанало побарувањето.

Постапка по приговор и вонсудско решавање на спорови

Член 20

(1) Страните се согласни дека сите спорови што ќе произлезат од Договорот за осигурување, ќе се обидат да ги решаваат вонсудски на мирен начин.

(2) Договорувачот и осигуреникот, како и други лица на кои се однесува осигурувањето, се обврзуваат дека неопходно во писмена форма ќе го известат осигурувачот за сите спорни прашања, приговори и недоразбирања кои се однесуваат на Договорот за осигурување живот.

(3) Приговорите се доставуваат во писмена форма на адресата на седиштето на осигурувачот.

(4) По доставените приговори одлучува второстепена комисија на осигурувачот, која е составена од тројца членови од кои еден член е задолжително дипломиран правник, а која е должна во однос на приговорот да одлучи и писмено да се произнесе во рок од 30 (триесет) дена од приемот на приговорот.

(5) Во случај на спор надлежен е Основниот граѓански суд - Скопје.

(6) Во случаите кога договорувачот, осигуреникот и корисникот на осигурувањето сметаат дека осигурувачот не се придржува кон одредбите од Договорот за осигурување, можат да поднесат претставка до органот надлежен за вршење на надзор на осигурувачот - Агенција за супервизија на осигурување.

Обработка и заштита на лични податоци

Член 21

(1) Осигурувачот врши обработка (собирање, евидентирање, организирање, чување, увид, употреба итн.) на личните податоци на осигуреници, договарачи на осигурување, корисници на осигурување и др., во согласност со Законот за заштита на лични податоци и други релевантни прописи. При обработката на личните податоци осигурувачот применува соодветни технички и организациски мерки пропишани со регулативата.

(2) Личните податоци осигурувачот ги обработува врз основа на договорот за осигурување, Законот за супервизија за осигурување, одредбите од Законот за

спречување перење пари и финансирање тероризам, Законот за облигациони односи и легитимните интереси. Осигурувачот ги обработува податоците главно заради склучување и спроведување договори за осигурување, остварување на своите деловни цели и исполнување на законските обврски.

(3) Осигурувачот ги чува личните податоци добиени врз основа на закон до истекот на законскиот рок на чување. Законот за супервизија на осигурување предвидува податоците да се чуваат за период од 10 години по истек на договорот за осигурување или во случај на настанување на штета 10 години по затворање на случајот на настанување на штетата, односно од денот на целосната исплата на надоместокот за настанатата штета. По истек на роковите од овој став личните податоци ќе бидат избришани/уништени и истите нема да се обработуваат за други цели.

(4) Субјектите на лични податоци имаат одредени права кои произлегуваат од Законот за заштита на лични податоци и тоа: право на пристап, исправка, бришење, ограничување на обработката на лични податоци, преносливост, приговор. За остварување на овие права, како и во врска со други прашања за обработката на лични податоци субјектите може да се обратат до осигурувачот.

(5) Доколку субјектот на лични податоци смета дека неговите лични податоци се обработуваат спротивно на Законот за заштитата на личните податоци, тој има право да поднесе барање за утврдување на прекршување на прописите за заштита на личните податоци до Агенцијата за заштита на лични податоци.

Надзор над друштвото за осигурување

Член 22

(1) Надзорно тело надлежно за надзор на Осигурувачот е Агенцијата за супервизија на осигурување.

Завршни одредби

Член 23

(1) За регулирање на односите од договорот за осигурување се користи правото на Република Северна Македонија.

(2) Договорувачот и осигуреникот на осигурувањето со потписот на понудата изречно потврдуваат дека при склучување на договорот за осигурување писмено се известени од страна на осигурувачот за сите податоци согласно член 49 и член 50 од Законот за супервизија на осигурувањето и дека пред склучување на договорот им е оставено разумно време за донесување конечна одлука за склучување на договорот за осигурување. Согласно ова, договорувачот и осигуреникот со потписот на понудата потврдуваат дека се известени за своите права согласно ЗСО, вклучително и за правото на поднесување на жалба.

(3) За сето она што не е регулирано со овие Општи услови, полисата за осигурување и прилозите кон неа, се применува Законот за супервизија на

осигурување, Законот за облигациони односи, како и други општи закони, како што се Закон за заштита на лични податоци, Закон за спречување перење пари и

финансирање на тероризам и другите важечки законски и подзаконски прописи на РС Македонија.
(4) Овие услови се применуваат од 26.02.2024 година.

Лектор: Каролина Накова